

Joanna Regina Kowalska

Koronki inspirowane sztuką ludu Podhala. Krajowa Szkoła Koronkarska w Zakopanem i jej wpływ na modę w ciągu ciągu pierwszego półwiecza jej istnienia

Streszczenie

W latach 1883–1933 w Krajowej Szkole Koronkarskiej w Zakopanem wypracowano oryginalny styl koronek, inspirowany ludową ornamentyką i przyrodą tatrzańską. Postulat stworzenia stylu zanurzonego w rodzimej tradycji miał bardzo duże znaczenie zarówno dla utrzymania tożsamości narodowej w dobie zaborów, jak i w okresie tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości.

Koronki zakopiańskie prezentowały wysoki poziom artystyczny. Dzięki nowatorskim projektom Józefy Neužilowej i Stanisława Witkiewicza koronkarstwo stało się kolejną dziedziną rzemiosła artystycznego, w której mógł znaleźć wyraz styl zakopiański. Zupełnie odmienne były koronki projektowane przez Karola Kłosowskiego, powstające w latach 20. XX wieku. W naturalistycznym ujęciu motywów zaczerpniętych z bogactwa tatrzańskiej przyrody objawiał się emocjonalny stosunek artysty do świata natury.

Inicjatorką założenia Krajowej Szkoły Koronkarskiej w Zakopanem była Helena Modrzejewska, której gust w modzie podziwiano i naśladowano. Wiadomo, że używała koronek utrzymanych w stylu zakopiańskim. Wielka aktorka mogła mieć wpływ na upowszechnienie mody na zakopiańskie koronk